

De biblioteccis

Cartoteca general: nova web a la vostra disposició

A finals d'abril d'enguany, va ser activada la nova web de la Cartoteca General. Des d'aleshores, podeu accedir-hi mitjançant l'adreça:

<http://www.bib.uab.es/cartotec/cartotec.htm>

També podeu arribar-hi a través dels enllaços disposats a les pàgines d'índex en la web del Servei de Biblioteques de la UAB. La finalitat d'aquestes noves pàgines és informar els visitants sobre les característiques d'aquesta unitat especialitzada; sobre les darreres adquisicions de materials; i, principalment, sobre els documents disponibles per a consulta a la Cartoteca. Abans de detallar-vos el que podreu trobar en cada una d'aquestes seccions, donem un cop d'ull a la web.

Les característiques generals

En la pàgina de *Davantall*, també anomenada «de benvinguda» o «*home page*» en l'argot cibernetic, hi observareu ja la capçalera institucional i els botons de selecció de les seccions de la web, que també trobareu a totes les pàgines ordinàries. A la dreta del logotip del Servei de Biblioteques UAB i de la menció de Cartoteca General, hi hem disposat els botons d'enllaç amb les seccions. Notareu que si feu clic sobre el logotip retornareu a la pàgina d'índex del Servei de Biblioteques UAB.

Per mitjà de senyals que també es troben situats a la capçalera de la pàgina podreu canviar l'idioma dels textos. Per senyalitzar aquesta funcionalitat, hem defugit les icones habituals en base a banderetes significatives o de la denominació *in extenso* de cada llengua. Hem denotat els tres idiomes del Servei per la seva conjunció copulativa respectiva (*i, y, &*). Ens sembla una proposta vàlida per reforçar el caràcter relligador que tenen totes les llengües en la seva particularitat. Diversos mots clau que figuren en els botons de l'encapçalament, i en altres indrets de les pàgines, us apareixeran tothora en català.

Tanmateix, quan dispoheu el cursor sobre aquests mots d'enllaç trobareu replicada la denominació en castellà i en anglès a la barra d'estat del vostre navegador. A totes les pàgines

de la web hem fet un ús intensiu d'aquest recurs de mostrar rètols informatius en la barra d'estat que ofereixen els navegadors.

Altres detalls referits a la construcció de les pàgines i, per tant, d'interès per copsar-ne les possibilitats d'ús són: les dimensions dels gràfics, la inclusió de *scripts*, i el navegador òptim per a la seva visualització. Com podreu comprovar, a la secció de *Catàleg* de la web hi ha molts mapes. No es tracta pas de reproduccions escanejades del nostre fons. Són mapes imprescindibles per dirigir-vos a l'àmbit geogràfic, del qual voldreu saber quins documents disposem per al seu estudi o anàlisi. Dit això, deureu pensar que el temps necessari per carregar les pàgines haurà de ser necessàriament llarg o molt llarg. No és pas així. En efecte, ens hem autoimpostat que tots els mapes siguin en format d'un sol bit per píxel i que, en conseqüència, siguin molt ràpids de càrrega en el vostre ordinador. Naturalment, la contrapartida d'aquesta opció és l'aparença espartana dels mapes. Però són suficients per a la funció que se'ls encomana, en cap cas decorativa. Amb aquest advertiment ens veiem amb força per recomanar-vos que mantingueu activada la càrrega d'imatges del vostre navegador (Auto Load Images en la persiana Options). Sense mapes, el catàleg és gairebé inoperant.

Entenem per planes ordinàries de la web les que renoven totalment la vostra finestra del navegador. En canvi, considerem planes extraordinàries les que generen una nova finestra en l'entorn del navegador. Aquest recurs és molt útil per presentar informació complementària, com són les definicions, els gràfics de localització de fulls i altres, sense perdre la referència de la pàgina d'interès prioritari. La generació d'aquestes pàgines extraordinàries ha exigut la inclusió de *scripts* de JAVA en els documents HTML. Advertim sobre aquesta particularitat els visitants que utilitzin versions antigues dels navegadors; tal vegada no podran visualitzar aquestes pàgines. L'actual versió de la web ha estat optimitzada per a Netscape 3.0 o superior. Hem advertit diverses diferències de presentació quan s'empra el navegador MSI Explorer. Procurarem minimitzar-les.

A peu de plana i entre els crèdits de propietat intel·lectual i d'autoria, hi trobareu la data de la darrera actualització de cada plana.

El Servei

Quan accediu a les pàgines dedicades a presentar el Servei, l'enllaç us portarà, indefectiblement, a l'apartat d'atenció de consultes. La raó de ser del Servei és precisament aquesta. Hi trobareu, doncs, el detall dels horaris, les condicions de préstec i de reproducció, etc. Així mateix, us presentarem les persones que us ajudaran en les vostres consultes: Rosi García i Juan Escalera. El personal de la Cartoteca i el professor responsable que signa aquestes ratlles tenen una dèria: fer públic el seu reconeixement als becariis i becàries que des de l'any 1983 han portat a terme tasques de col·laboració a la Cartoteca. Sense ells hauria estat

impossible mantenir-ne la continuïtat. Per això volem fer-vos conèixer els seus noms en una pàgina expressa. I aprofitem l'avinentesa per destacar i agrair la col·laboració de la becària actual, Laura Martín, peça indispensable en l'engranatge de l'equip que ha fet possible la web que us presentem.

En un altre apartat, titulat «els arxius», us hi presentem la tipologia dels materials disponibles: mapes, fotogrames, atles, etc., així com les dades quantitatives del fons. Les actuals dimensions del fons de la Cartoteca haureu de relativitzar-les forçosament d'acord amb la seva trajectòria temporal i institucional. Presentem una sinopsi cronològica d'aquesta trajectòria en l'apartat titulat «els antecedents». Com qualsevol altra unitat documental del Servei de Biblioteques, la Cartoteca General també haurà de comptar amb la seva Comissió d'Usuaris. En aquest apartat, s'hi recopilen les disposicions reglamentàries específiques.

Finalment, la secció dedicada a la presentació del Servei es clou amb un apartat amb un títol un xic críptic. Què és «Oreig»? No us trenqueu el cap amb combinacions de paraules per formar-ne un acrònim. Res d'això. És el ventet suau de terra el que des de fa una pila d'anys ens ha servit per anomenar el conjunt de bases de dades i de programes informàtics que, al capdavall, fan possible la generació del catàleg que es presenta en aquesta web.

Les novetats

La secció dedicada a «*les novetats*» és la prolongació de la sèrie de Fulls de Continuïtat iniciats l'any 1981, ara ja en suport electrònic. Cada pàgina web de la secció presenta un d'aquests fulls amb el detall dels darrers documents adquirits, així com els enllaços electrònics coneguts (web o e-mail) i analògics (adreça postal) dels centres dels quals hem rebut informació dels seus productes o activitats.

Aquest servei de difusió de la Cartoteca és dirigit molt especialment als companys i companyes de tot el món dedicats a la recollida, conservació i difusió de documentació geogràfica. És una iniciativa modesta, però que intenta materialitzar l'ideal de compartir la informació disponible. Una dada indicativa de la seva difusió és que el darrer full en suport analògic (fotocòpia) el vam distribuir a unes quaranta cartoteques, biblioteques i arxius de tot l'Estat i de l'estranger, que l'havien sol·licitat expressament. Des del número 338, del gener de 1997, el Full de Continuïtat solament es distribueix a través de la web.

El catàleg

La secció dedicada al catàleg és la que considerem central en la web. Els visitants poden seleccionar-hi els documents que els convingui per a l'estudi de les distribucions geogràfiques de qualsevol àmbit terraquí. Amb aquesta modalitat de

presentació per a la web, el Catàleg d'Informació Geogràfica que mantenim des de l'any 1981 arriba a la seva vuitena versió. És necessari advertir que els canvis introduïts en les successives versions del Catàleg només han procurat millorar la interfície Catàleg-Usuari. L'objectiu del Catàleg ha romàs inalterat: donar resposta a les consultes que se'ns dirigeixen i al més ràpidament possible.

Quina és la tipologia de les consultes que se'ns dirigeixen?

A la Cartoteca, com passa a totes les cartoteques universitàries, les qüestions que formula l'usuari al cartotecari són de l'estil següent i per aquest ordre*:

- 1) Quins documents són disponibles per a la cobertura dels àmbits geogràfics d'interès?
- 2) D'entre aquests documents, quins són els més adequats per a l'anàlisi d'una determinada distribució geogràfica o de tipus temàtic?
- 3) Quin nivell de detall a través de les escales es pot atènyer amb aquests documents?
- 4) En quina data es van formar?

La configuració del Catàleg d'Informació Geogràfica s'orienta a satisfer aquesta modalitat de consulta geogràfica, l'habitual i quotidiana a la Cartoteca.

En canvi, el nombre de consultes dirigides a la recuperació de documents singularitzats pel seu autor, l'editor, una paraula clau en el títol, etc., sense posar cap èmfasi especial en la seva cobertura geogràfica concreta, o per obtenir-la com a resultat de la cerca, és totalment marginal. Exemples d'aquest tipus de consulta geogràfica transversal poden ser: quins mapes tenim signats per Lluís Solé Sabarís?; quins atles nacionals o regionals versen entorn de la geografia econòmica?; quins mapes disposem

1. El professor Cornelis Koeman, una autoritat de talla mundial incontestable sobre difusió de documentació geogràfica, ho va deixar ben clar en un article lapidari (1974): «Questions to a Map-Curator while Searching for Maps / Questions to a Machine Readable Map-Catalogue». *International Yearbook of Cartography*, XIV, p. 109-114.

de distribució dels dominis lingüístics?, etc. I ens sorprenem que el nombre d'aquest tipus de consultes no hagi variat en absolut durant el darrer any. Més aviat ens esperàvem un augment significatiu arran de la inclusió de tots els registres de la Cartoteca en el mitjà idoni per fer aquests tipus de cerques transversals de documentació geogràfica: el sistema VTLS del Servei de Biblioteques.

Ara per ara, al *Catàleg d'Informació Geogràfica* ja podeu trobar-hi les referències de tots els mapes classificats pels àmbits geogràfics que cobreixen. Aviat hi afegirem els atles que també podreu consultar a la Cartoteca. Podeu accedir-hi per dues vies. Si desitgeu més informació sobre el *Catàleg d'Informació Geogràfica* feu clic sobre el botó homònim de la capçalera de cada plana de la web. En el text de la guia que us hi oferim, hi trobareu més detalls sobre la composició de la llista d'entrades, l'estratègia de cerca geogràfica, els tipus temàtics, el fraccionament en fulls dels documents, la definició dels elements de les referències, etc.

L'accés més conseqüent al Catàleg el fareu a través de les icones que mostren els perfils dels àmbits de referència. Noteu que a totes les pàgines de la web disposeu d'un perfil terraquí que us permet dirigir-vos a l'entrada que us informará dels documents disponibles per a la Terra sencera. Fent clic sobre les cartes de navegació que us apareixeran a la capçalera de les entrades podreu baixar fins a les entrades del Catàleg referides a àmbits de dimensions cada volta més reduïts i precisos. Si desitgeu pujar en l'escala de nivells dimensionals d'àmbits d'entrada, només us cal fer clic sobre la icona adequada disposada al costat o damunt de la carta de navegar. En fi, els desplaçaments entre àmbits veïns, els més habituals durant la selecció de documents, els fareu amb l'ajut de les cartes de navegar fent clic sobre els topònims que hi apareixen.

Sota la taula de navegar i l'escala dimensional d'entrades, s'hi disposa la llista dels documents disponibles. En el cas dels mapes, aquests s'hi ordenen per tipus temàtics i per escala. Aquest ordenament s'ajusta, doncs, a la modalitat típica de consulta que abans us hem comentat. Recordeu que a cada pàgina podeu aplicar la utilitat «buscar» que us ofereix el mateix navegador. Aquesta utilitat pot ajudar-vos en la selecció sobre llistes molt extenses.

El futur

Els projectes sobre els quals estem treballant actualment per millorar la web se centren a aconseguir la millor presentació dels gràfics de localització dels fulls dels mapes i dels vols fotogràfics. La millor presentació en el context de la xarxa significa trobar l'equilibri òptim entre el menor temps d'espera per a la càrrega dels gràfics, amb la màxima informació locacional possible. Tot plegat, en un marc d'homogeneïtat visual que permeti una fàcil identificació de l'origen de la informació. No és una tasca fàcil. Esperem, però, poder mostrar-vos-els cap a la tardor.

Mentrestant, ens plaurà rebre els vostres suggeriments o, encara millor, saludar-vos personalment a la Cartoteca General.

Pau Alegre
Departament de Geografia de la UAB

La nova Biblioteca Universitària de Medicina i d'Infermeria de la Vall d'Hebron

El 27 d'abril es van inaugurar les noves instal·lacions de la Unitat Docent de Vall d'Hebron, que inclouen la nova Biblioteca Universitària de Medicina i d'Infermeria de la Vall d'Hebron.

La nova biblioteca integra el personal, el fons i els serveis de la Biblioteca de Medicina de la UAB, a la Unitat Docent dels Hospitals Vall d'Hebron, i de la Biblioteca de l'Escola Universitària de Medicina i d'Infermeria de la Vall d'Hebron, d'acord amb el conveni signat entre la UAB i l'Institut Català de la Salut.

L'Escola Universitària d'Infermeria de la Vall d'Hebron és una de les sis escoles d'infermeria adscrites a la UAB i la primera amb la qual s'estableix un conveni a nivell de biblioteques, la qual cosa suposa la incorporació al catàleg de la UAB d'un fons d'infermeria de 3000 monografies i de 84 títols de revistes.

Les noves instal·lacions de la biblioteca representen una gran millora pel que fa a augment de l'espai, bones condicions ambientals, fons documental de lliure accés i increment dels serveis.

La biblioteca disposa de 150 llocs de treball i ocupa una superfície de 589 m² amb la distribució següent:

- Àrea d'informació i préstec
- Àrea d'informació electrònica i audiovisual
- Secció de llibres
- Secció de revistes